

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

**ИЖТИМОЙ ҲИМОЯГА МУҲТОЖ
ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ УЙ-ЖОЙГА
БЎЛГАН ҲУҚУҚИНИ ТАЪМИНЛАШ
БЎЙИЧА**

УСЛУБИЙ ҚЎЛЛАНМА

Ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлаш бўйича услубий қўлланма. Расмий нашр. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, «Адолат» миллий ҳуқуқий ахборот маркази, – Т.: 2024 й. – 46 б.

Тузувчилар: А. Ҳақимбаев
Р. Расулбекова

Ушбу услубий қўлланма “маҳалла еттилиги” ҳамда кенг аҳоли қатлами учун ишлаб чиқилган бўлиб, қўлланмада ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлашда “маҳалла еттилиги”нинг ўрни, “Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган хотин-қизларга амалий ёрдам бериш тартиби содда тилда кўрсатиб ўтилган.

Мазкур услубий қўлланма тавсиявий хусусиятга эга.

МУНДАРИЖА

Кириш	4
Ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлашда тартибга солувчи қонунчилик ҳужжатлари.....	5
Хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлаш маданиятини шакллантириш	7
Ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлашда “маҳалла еттилиги”нинг ўрни.....	12
“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган хотин-қизларга амалий ёрдам бериш тартиби.....	14
Нотурар жойларда истиқомат қилаётган, шунингдек, ота-онасидан ёки уларнинг биридан айрилган ҳамда ёлғиз онаси, ёлғиз отаси ёки бошқа шахслар қарамоғида бўлган вояга етган уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлаш тартиби	17
Иловалар.....	24
Ижтимоий тармоқлардаги фойдали ҳаволалар	46

КИРИШ

Сўнги маълумотларга кўра, Ўзбекистонда доимий аҳоли сони қарийб 37 млн. кишини ташкил этади, шундан 49 % аёллардир. Мамлакатимизда аёлларнинг жамиятдаги роли, гендер тенглик ва оила масалаларига алоҳида эътибор қаратилаётгани диққатга сазовордир.

2023 йил давомида “Аёллар дафтари” га киритилган аёлларнинг 108 490 нафарининг муаммолари ҳал этилди, қолганлари билан бугунги кунга қадар манзилли ишланмоқда.

Жорий йилда БМТнинг Нью-Йоркдаги бош қароргоҳида бўлиб ўтган БМТ Аёллар ҳолати бўйича комиссиясининг 68-сессиясида Ўзбекистон делегацияси ҳам иштирок этди. Ушбу Сессияда камбағалликни бартараф этиш ва гендер тенгликни таъминлаш масалалари муҳокама қилинди.

БМТнинг маълумотларига кўра, ҳозирги кунда дунё бўйлаб аёлларнинг 10,3 фоизи ўта қашшоқликда яшамоқда. 2030 йилга бориб, Барқарор ривожланиш мақсадларига эришиш учун камбағалликка барҳам бериш жараёни 26 баробар тезлаштирилиши лозим. Шу боис, сессияда бутун дунё ҳукуматлари, фуқаролик жамияти ташкилотлари ва экспертлар аёлларнинг қашшоқлигини тугатиш ва гендер тенгликни оширишга қаратилган ҳаракатларни ишлаб чиқиш ва сармояларни жалб қилиш масалаларига эътибор қаратдилар.

“Маҳалла еттилиги” ҳамда кенг аҳоли қатлами учун ишлаб чиқилган ушбу қўлланмада аёллар ва қизларнинг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш мақсадида уй-жойга бўлган ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва таъминлаш бўйича амалий тавсиялар берилган.

Қўлланма Сиз учун фойдали ва манфаатли бўлади деб умид қиламиз.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлашда тартибга солувчи қонунчилик ҳужжатлари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 1 мартдаги “Оила ва хотин-қизлар билан ишлаш, маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–81-сон Фармони

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 21 декабрдаги “Маҳалла институтининг жамиятдаги ролини тубдан ошириш ва унинг аҳоли муаммоларини ҳал этишда биринчи бўғин сифатида ишлашини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ–209-сон Фармони

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 январдаги “Худудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторлар фаолиятини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ–4102-сон қарори

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 8 августдаги “Худудларнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир устувор чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ–3182-сон қарори

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар
Маҳкамасининг 2022 йил 31 мартдаги “Хотин-қизлар
муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш тизимини янада
такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги
145-сон қарори

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар
Маҳкамасининг 2021 йил 6 декабрдаги “Уй-жойга
муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлаш
ҳамда Тошкент шаҳрида бошпанасиз, оғир
турмуш шароитига тушиб қолган фуқароларнинг
яшаш шароитларини яхшилаш чора-тадбирлари
тўғрисида”ги 737-сон қарори

Хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлаш маданиятини шакллантириш

Нега ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлаш маданиятини тарғиб қилиш керак?

Худудда мавжуд уй-жойдан самарали фойдаланиш:

аёлларнинг турмуш сифатининг оширишга хизмат қилади;

аёллар ва қизларнинг ижтимоий ҳимоясини таъминлайди.

Мазкур икки омилнинг мавжудлиги ўз навбатида ишсизлик, боқимандалик каби бошқа салбий ҳолатларнинг аниқ бир оила, маҳалла кесимида келиб чиқмаслигини таъминлайди.

Албатта, юртимизда хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини ҳимоя қилиш маданияти йиллар давомида шаклланган. Айрим худудларда, аёллар учун муносиб уй-жой шароитларини яратишга ҳаракат қиладиган инсонлар кўп.

*“Сўнги 5 йил ичида Ўзбекистонда ишбилармон аёллар сафи икки баробар кенгайиб, хотин-қизларга ажратилган 6 триллион сўмлик ипотека кредитлари ҳисобидан 25 мингдан зиёд оилалар ўз уйига эга бўлди. Бу борада **6 минг 200 нафар** аёлга уй-жой шароитини яхшилаш ва кредитнинг бошланғич бадалини тўлаш учун **200 миллиард сўм** субсидия ажратилганини қайд этиш лозим”, – Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. Мирзиёев*

Уй-жой шароитини яхшилаш истагида бўлган уй-жойга муҳтож хотин-қизлар **ўзини ўзи бошқариш органи** ёки **Комиссиянинг ишчи органига сўровнома-ариза** билан мурожаат қилади.

? “Аёллар дафтари” нима?

“Аёллар дафтари” – ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий, психологик қўллаб-қувватлашга, билим ва касб ўрганишга эҳтиёжи ва иштиёқи бўлган ишсиз хотин-қизларнинг муаммоларини аниқлаш, бартараф этиш ва назоратини олиб бориш бўйича маълумотлар базаси.

Ҳуқуқий асос: Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 31 мартдаги ВМҚ–145-сон “Хотин-қизлар муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори.

“Аёллар дафтари”га **30** ёшдан ошган қуйидаги тоифадаги хотин-қизлар киритилади:

- ✓ ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар;
- ✓ адбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- ✓ боқувчиси бўлмаган эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- ✓ ижтимоий ёрдамга муҳтож I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган, шунингдек, тезкор тиббий муолажага муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар;

- ✓ уй-жойга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- ✓ қарамоғида ногиронлиги бўлган фарзанди мавжуд эҳтиёжманд хотин-қизлар.

? Ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар тоифасига кимлар киради?

Ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар – бандлиги таъминланмаган, ишлаш истагида бўлган ва даромад манбаига эга бўлмаган эҳтиёжманд хотин-қизлар. Шу билан бирга, нотурар жойларда истиқомат қилаётган, доимий яшаш учун турар жойи бўлмаган, бир хонадонда (кичик ҳовлида) уч ва ундан ортиқ оила яшаётган (уй-жой майдони белгиланган ижтимоий нормадан кам бўлган), бироқ ўзининг ёки биргаликда яшовчи оила аъзоларининг номида турар жой мавжуд бўлмаган, хусусий уй-жой фондида ижара ҳуқуқи асосида истиқомат қилаётган эҳтиёжманд хотин-қизлар **уй-жойга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар** ҳисобланади.

? Секторлар нима? Улар қандай вазифаларни бажаради?

Сўнги йилларда мамлакатимизда ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳолининг яшаш шароитларини тубдан яхшилаш, турмуш даражасида сезиларли ижобий ўзгаришларга эришиш бўйича изчил чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Ушбу мақсадда ҳудудларни **секторларга** бўлиб ишни ташкил этиш тизимининг жорий этилганлиги халқ билан манзилли мулоқотнинг йўлга қўйилишига имкон яратди.

Шунингдек, **секторлар** – Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, туманлар, шаҳарлар ҳудудларининг тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар

ва Тошкент шаҳар, туманлар (шаҳарлар) ҳокимлари, прокуратура, ички ишлар ва давлат солиқ хизмати ҳудудий органлари раҳбарлари бошчилик қиладиган туманлар (шаҳарлар) ва ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича тегишли маҳаллий давлат ҳокимияти органининг кўмаклашувчи коллегиал ишчи тузилмаси.

📌 **Буни билиш муҳим!**

Секторлар **“туман (шаҳар) – вилоят – республика”** тамойили асосида ишларни амалга оширади.

Мазкур секторлар ишчи гуруҳлари ва маҳаллалардаги **хотин-қизлар фаоллари** томонидан маҳаллаларда фуқаролар йиғинлари раислари ва фаоллари билан биргаликда барча йўналишдаги муаммоларни ҳар йили **январь ойида уйма-уй юриш орқали** хотин-қизларнинг муаммолари, эҳтиёжлари ва қизиқишлари ўрганадилар (*Қўлланманинг 1-2 иловалари*) ҳамда “Аёллар дафтарига” киритиш масалаларни кўриб чиқадилар (*Қўлланманинг 3 иловаси*).

Секторларнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- уй-жой коммунал ва йўл хўжалиги, энергия, сув ва иссиқлик таъминоти, транспорт қатнови, архитектура, арзон уй-жойлар қуриш, ҳудудларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, намунавий маҳалла ва хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатларини шакллантириш соҳасидаги муаммоларни аниқлаш ҳамда ҳал этиш бўйича аниқ мақсадга қаратилган тадбирларни ўтказиш;
- ижтимоий муҳофазанинг манзиллиги, истеъмол бозорида нархларнинг барқарорлиги, ижтимоий соҳа объектлари, энг аввало, соғлиқни сақлаш, таълим ва бошқа муассасаларнинг самарали фаолият кўрсатишини таъминлаш бўйича таъсирчан чора-тадбирларни амалга ошириш;

- ҳудудларни жадал иқтисодий ривожлантириш, шу жумладан, уларнинг табиий, иқтисодий ва инсон салоҳиятидан самарали фойдаланиш, қурилиши тугалланмаган объектлардан, фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш ва ер майдонларидан оқилона фойдаланиш, маҳаллий бюджетларнинг даромад қисми ва ҳудуднинг экспорт имкониятларини кенгайтириш, жойларда замонавий бозор инфратузилмасини ташкил этиш, хизмат кўрсатиш, туризм соҳаларини ривожлантириш, тадбиркорлик субъектларига амалий ёрдам кўрсатиш ҳамда янги иш ўринларини яратиш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш;
- деҳқон хўжаликлари, томорқа учун ажратилган ерлардан мақсадли фойдаланиш, мева-сабзавотчилик, чорвачилик, паррандачилик, балиқчилик, асаларичилик ва бошқа фаолият турларини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ташкил этишда фермер хўжаликларига кўмаклашиш бўйича чоралар кўриш;
- фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ўзаро ҳамкорликда ҳуқуқбузарликларни, айниқса вояга етмаганлар ва ёшлар ўртасида профилактика қилиш ҳамда уларни барвақт олдини олиш бўйича таъсирчан ишларни ташкил этиш.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқини таъминлашда “маҳалла еттилиги”нинг ўрни

МАҲАЛЛА ЕТТИЛИГИ

МАҲАЛЛА РАИСИ

СОЛИҚ ИНСПЕКТОРИ

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ

ХОТИН-ҚИЗЛАР ФАОЛИ

ИЖТИМОЙ ХОДИМ

ЁШЛАР ЕТАКЧИСИ

ПРОФИЛАКТИКА ИНСПЕКТОРИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 1 мартдаги 81-сон Фармонида асосан маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган хотин-қизлар фаоли лавозими жорий этилган

Маҳалла раиси, ҳоким ёрдамчиси, профилактика инспектори, ижтимоий ходим, ёшлар етакчиси ва солиқ инспекторлари билан биргаликда **хотин-қизлар фаоли** жамоатчилиги асосида фаолият юритадиган **“маҳалла еттилиги”**нинг бири ҳисобланади.

Хотин-қизлар фаоли – ҳар бир шаҳарча, қишлоқ, овулда, шунингдек, шаҳарлар, шаҳарчалар, қишлоқлар ва овуллардаги ҳар бир маҳаллада оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича мутахассис.

Хотин-қизлар фаоли қуйидаги асосий вазифаларни амалга оширади:

1. “Соғлом оила – соғлом жамият” тамойилларини тарғиб қилиш, хусусан яқин қариндошлар ўртасидаги ва эрта никоҳнинг олдини олиш, репродуктив саломатликни яхшилаш, оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш бўйича мақсадли чора-тадбирларни амалга ошириш.

(Ҳар ойда камида 20 та оилага кириб, оилавий қадриятларни тарғиб этади ва никоҳларнинг қонунийлигини таъминлайди.

Маҳаллада ҳар ойда ажрим ёқасига келиб қолган ва низоли оилаларнинг 5 тасини соғлом турмуш тарзига қайтаради).

2. Хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, таълим имкониятларини кенгайтиришга кўмаклашиш.

(Ҳар ойда бир маротаба мактабдаги ўқувчи қизлар билан учрашиб, уларнинг таълим олишга қизиқишини оширади.

Ҳар ойда камида 5 нафар маҳалладаги хотин-қизларни тадбиркорлик, касаначилик ва хунармандчиликка жалб қилади).

3. Хотин-қизларнинг муаммоларини ўз вақтида аниқлаш, ушбу муаммолар юзасидан давлат органлари ва ташкилотларга мурожаат қилиш, ёрдамга муҳтож бўлган ва оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган хотин-қизларга ижтимоий-ҳуқуқий, психологик ва моддий ёрдам кўрсатишни ижтимоий ходим билан биргаликда ташкил этиш.

(Ҳар ойда камида 10 нафар оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган хотин-қизларга ижтимоий-ҳуқуқий, психологик ва моддий ёрдам кўрсатишни ташкил этади).

4. Хотин-қизлар ўртасида ижтимоий профилактика ва мослаштириш ишларида ҳамкорлик қилиш, тазйиқ ва зўравонликка нисбатан муросасизлик муҳитини яратишда иштирок этиш.

(Ҳар ойда бир маротаба жазони ижро этиш муассасаларидан қайтган ва профилактик ҳисобда турган хотин-қизлар хонадонига бориб, муаммосини ўрганади.

Хотин-қизларга нисбатан тазйиқ ва зўравонлик ҳолатларини аниқлайди ва профилактика инспекторига хабар беради).

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган хотин-қизларга амалий ёрдам бериш тартиби

“Биз ҳаётимизнинг маъно-мазмуни, бутун борлиғимизни сиз, қадрли опа-сингилларимиздан айри ҳолда тасаввур этолмаймиз. Сизлар биз учун ҳамиша гўзаллик ва назокат, меҳр ва садоқат, қаноат ва шукроналик тимсоли бўлиб келгансиз ва доимо шундай бўлиб қоласиз. Мана шундай олижаноб фазилатларингиз билан бизларга ҳамма вақт куч-ғайрат, ҳаётга, келажакка ишонч бағишлаб келётганингиз учун сиз, азизларга ҳар қанча таҳсин ва тасаннолар айтсак, арзийди”, – Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. Мирзиёев

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг уй-жойини таъмирлаш

Секторлар ишчи гуруҳлари томонидан тегишли мутахассислар жалб қилинган ҳолда, “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг уй-жойи ҳолати ўрганилади ва нуқсон далолатномаси (Қўлланманинг 4-иловаси) ҳамда таъмирлаш ёки қурилиш материалларини олиб бериш бўйича смета ишлаб чиқилиб, “Аёллар дафтари” жамғармаси Васийлик кенгашига киритилади.

Буни билиш муҳим!

Ҳар бир уй-жойни таъмирлаш ишларига “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан базавий ҳисоблаш миқдорининг **30 бараваригача** миқдорда маблағ ажратилади.

Васийлик кенгаши томонидан таъмирлаш сметаси бўйича тегишли қарор қабул қилиниб, маблағ ажратилади ҳамда қурилиш ташкилотига (пудратчига) ёки қурилиш материаллари етказиб берувчи корхонага ўтказиб берилади.

Бунда қурилиш ташкилотга (пудратчи) ёки қурилиш материаллари етказиб берувчи корхона давлат харидларининг электрон тизими орқали аниқланади.

Секторлар раҳбарлари туманлар (шаҳарлар) қурилиш бўлимлари билан биргаликда маблағ ажратилган вақтдан бошлаб таъмирлаш ишлари сифатли бажарилишини ташкил этади ва назорат қилади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга турар жой ижара компенсациясини тўлаш

Маҳалладаги ижтимоий-иқтисодий ҳолат ҳамда фуқароларнинг муаммолари, эҳтиёжлари ва қизиқишлари **“хонадонбай”** ҳамда уларнинг **муурожаатларига** асосан ўтказилган ўрганиш натижалари бўйича фуқаролар йиғинлари раислари ва хотин-қизлар фаоллари томонидан турар жой учун ижара компенсациясини тўлаб бериш бўйича талабномалар шакллантирилади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга **турар жой ижара компенсацияси** мазкур талабномалар ҳамда секторлар раҳбарлари ва туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғининг **хулосаси** асосида белгиланган тартибда тўлаб берилади.

Бунда:

- турар жой ижараси тўғрисидаги шартнома уч томонлама – ижарага берувчи, ижарага олувчи ва туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими ўртасида тегишли йилнинг сўнгги кунигача бўлган муддатга тузилади;
- турар жой ижараси учун тўловларнинг **50 фоизи**, лекин кўпи билан **500 минг сўмгача** бўлган қисми “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетлари маблағлари ҳисобидан қоплаб берилади.

Маълумот учун. Турар жой ижараси учун тўловлар ижарага берувчига тўғридан-тўғри тўланади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар ва уларнинг бирга яшайдиган оила аъзолари бошқа дастурлар доирасида, ҳомийлик

ёки бошқа маблағлар ҳисобидан уй-жой билан таъминланган ёхуд уй-жой шароитларини яхшилаш бўйича ижтимоий ёрдам (кўмак) олган ёки имтиёزلардан фойдаланган хотин-қизларга мазкур Низом асосида турар жой ижара компенсацияси ажратилмайди.

Турар жой ижара компенсацияси тўлаб турилган даврда уй-жой билан таъминланган ёки ижтимоий уй-жойга жойлаштирилган хотин-қизларга янги турар жойга кўчиб ўтган ойдан бошлаб кейинги ойнинг биринчи санасидан турар жой ижара компенсацияси тўхтатилади. Мазкур тартиб ажратилган турар жой яшаш учун шароити мавжуд бўлган ҳолда хотин-қизлар томонидан кўчиб ўтиш рад этилган тақдирда ҳам қўлланилади.

Буни билиш муҳим!

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ижтимоий уй-жойларга ижара ҳуқуқи асосида **беш йилдан ортиқ бўлмаган** муддатга кейинчалик узайтириш имконияти билан жойлаштирилиши ёки ҳомийлар томонидан мулк ҳуқуқи асосида уй-жой билан таъминланиши мумкин.

Кўрсатилган имтиёزلардан фойдаланиш учун хотин-қизларга ижтимоий контракт асосида касб ўрганиш, меҳнат қилиш имконига эга бўлса, мустақил ёки аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари йўлланмаси асосида ишга жойлашиш бўйича ижтимоий мажбуриятлар юкланади.

Нотурар жойларда истиқомат қилаётган, шунингдек, ота-онасидан ёки уларнинг биридан айрилган ҳамда ёлғиз онаси, ёлғиз отаси ёки бошқа шахслар қарамоғида бўлган вояга етган уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлаш тартиби

Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни аниқлаш

Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни аниқлаш намунавий таркибда туман (шаҳар)ларда ташкил этиладиган Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлашга кўмаклашиш комиссияси (кейинги ўринларда – Комиссия) томонидан амалга оширилади.

Маълумот учун. Туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими Комиссиянинг ишчи органи ҳисобланади.

Уй-жой шароитини яхшилаш истагида бўлган уй-жойга муҳтож хотин-қизлар ўзини ўзи бошқариш органи ёки Комиссиянинг ишчи органига **сўровнома-ариза** билан мурожаат қилади.

Бунда, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи масъул ходими ва Комиссия ишчи органи уй-жойга муҳтож хотин қизларга сўровнома-аризани тўлдиришда бевосита кўмаклашади.

Ҳар чорақда чорак биринчи ойининг **15-кунига қадар** Комиссия аъзолари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи масъул ходими билан биргаликда уй-жойга муҳтож хотин-қизлар истиқомат қилаётган манзил бўйича жойига чиққан ҳолда хотин-қизларнинг яшаш шароитларини, иқтисодий ва ижтимоий ҳолатини ўрганеди.

Ўрганиш натижалари, шунингдек, сўровнома-аризада кўрсатилган ҳамда электрон ахборот алмашинуви орқали ваколатли вазирлик ва

идоралардан олинган маълумотлар асосида Комиссия тасдиқловчи **далолатнома** (Қўлланманинг 5-шловаси) тузади.

Комиссия уй-жойга муҳтож хотин-қизларнинг эҳтиёжмандлиги даражаси, ушбу мақсадлар учун ажратилган маблағлар ҳамда мавжуд ижтимоий уй-жойлар сонидан келиб чиқиб муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлаш масалаларини ўрганиб чиқади.

Ўрганиш якунига кўра Комиссия уй-жойга муҳтож хотин-қизлар бўйича:

- **уларга ипотека кредити бўйича бошланғич бадални тўлаб бериш ва фоиз тўловларининг бир қисмини қоплаш учун субсидиялар ажратиш тўғрисида;**
- **уларни ижтимоий уй-жойларга жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилади.**

Буни билиш муҳим!

Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлаш мақсадида уларга ипотека кредитлари бўйича бошланғич бадални тўлаб бериш ва фоиз тўловларининг бир қисмини қоплаш учун субсидиялар ажратиш ҳамда ижтимоий уй-жойлар сотиб олиш учун Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларига ажратиладиган маблағлар Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан уй-жойга муҳтож хотин-қизлар сонидан келиб чиқиб туман ва шаҳарлар бўйича тақсимланади.

Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни ижара ҳуқуқи асосида вақтинчалик жойлаштириш учун ижтимоий уй-жойларни сотиб олиш тартиби

Ижтимоий уй-жойлар:

Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларига ипотека кредитлари бўйича бошланғич бадаллар тўлаб бериш учун ажратилган маблағларнинг иқтисод қилинган қисмини қайта йўналтириш ҳисобидан;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрларида Ўзбекистон Республикаси Президенти топшириқларига асосан ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш учун назарда тутилган маблағлар ҳисобидан;

ижтимоий уй-жойга бўлган қўшимча талабдан келиб чиқиб маҳаллий бюджетлар даромадларининг ошириб бажарилган қисми ҳисобидан;

қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа маблағлар ҳисобидан сотиб олинади.

Маълумот учун. Ижтимоий уй-жойлар тегишли ҳудуддаги яшаш учун яроқли бирламчи ва иккиламчи уй-жой бозоридан сотиб олинади.

Сотиб олинаётган ижтимоий уй-жойларнинг майдони ва нархи қонунчиликда белгиланган тартибда аниқланадиган квартира майдонининг энг кўп меъёри ва уй-жойнинг ҳисобланган қийматидан **ошмаслиги лозим.**

Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни ижтимоий уй-жойларга жойлаштириш тартиби

Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни ижтимоий уй-жойларга жойлаштириш қуйидаги схемага мувофиқ амалга оширилади:

Босқич	Субъектлар	Тадбирлар	Муддатлар
1-босқич	Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлашга қўмаклашиш комиссияси	<p>1. Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлаш масалаларини ўрганиб чиқади ва рўйхатни шакллантиради.</p> <p>2. Ижтимоий уй-жойга жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилади.</p>	Ҳар чорақда, чорак биринчи ойнинг 15-кунига қадар
2-босқич	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, туман (шаҳар) ҳокимлиги	<p>1. Қорақалпоғистон Республикаси бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларига ажратиладиган маблағларни уй-жойга муҳтож хотин-қизлар сонидан келиб чиқиб туман ва шаҳарлар бўйича тақсимлайди.</p> <p>2. Ижтимоий уй-жойларни сотиб олади.</p>	Белгиланган муддатларда
3-босқич	Туман (шаҳар) ҳокимлиги	<p>1. Комиссия қароридан белгиланган муддатларга (кўпи билан 5 йил муддатга) ижтимоий уй-жойга жойлаштириладиган хотин-қизлар билан ижара шартномасини тузади.</p> <p>2. Ижтимоий уй-жойни топшириш — қабул қилиш далолатномасини тузади.</p> <p>3. Комиссия қарорига мувофиқ ижтимоий уй-жойга жойлаштиради.</p>	<p>1. Комиссия қарори қабул қилингандан сўнг 20 кун ичида.</p> <p>2. Ижара шартномаси тузилган кундан кейин 5 кун ичида.</p> <p>3. Топшириш — қабул қилиш далолатномаси тузилган кундан сўнг 5 кун ичида.</p>

4-босқич	Ижтимоий уй-жойга жойлаштирилган хотин-қизлар ва уларнинг оила аъзолари	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ижтимоий уй-жойга кўчиб киради. 2. Ижтимоий уй-жойни соз ҳолатда сақлайди. 3. Белгиланган миқдорларда сақлаш харажатлари ва ижара ҳақи тўловларини амалга ошириб боради. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комиссия қарори қабул қилингандан кейин 30 кун ичида. 2. Ижара шартнома-сида белгиланган муддатларда.
5-босқич	Туман (шаҳар) ҳокимлиги, оила ва хотин-қизлар бўлими	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ижара шартномасида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан мониторинг олиб боради. 2. Ижтимоий уй-жойни қайтариб олиш бўйича Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлашга кўмаклашиш комиссиясига тақдимнома киритади. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ҳар ойда бир маротаба. 2. Зарур ҳолларда.
6-босқич	Туман (шаҳар) ҳокимлиги, оила ва хотин-қизлар бўлими, бандликка кўмаклашиш маркази	Ижтимоий уй-жойга жойлаштирилган хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий шароитларини яхшилаш, шу жумладан, бандлигини таъминлаш ва тадбиркорликка жалб қилиш орқали яшаш учун даромад манбаларини кенгайтириш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириб боради.	Доимий (ижара муддати давомида)
7-босқич	Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлашга кўмаклашиш комиссияси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ижтимоий уй-жойни қайтариб олиш масаласини кўриб чиқади. 2. Ижтимоий уй-жойни бўшатиш тўғрисида хабарнома юборади. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заруратга кўра. 2. Комиссия қарори қабул қилингандан сўнг 3 кун ичида.

8-босқич	Ижтимоий уй-жойга жойлаштирилган хотин-қизлар ва уларнинг оила аъзолари	Ижтимоий уй-жойни бўшатади.	1. Ижтимоий уй-жойни бўшатиш тўғрисида Комиссия хабарномасини олгандан кейин 30 кун ичида. 2. Ижара шартномасида белгиланган муддатларда.
9-босқич	“Халқпарвар” комиссияси	Уй-жойга муҳтож хотин-қизлар ижтимоий уй-жойларга жойлаштирилиши устидан жамоатчилик назоратини ўрнатади ҳамда мазкур соҳада бюрократия, сансалорлик ва бошқа маъмурий тўсиқларнинг олдини олиш чораларини кўриб боради.	Доимий

Ижтимоий уй-жойларга жойлаштирилиши лозим бўлган уй-жойга муҳтож хотин-қизлар Комиссиянинг тегишли қарори қабул қилингандан кейин кўпи билан **30 кундан** ошмаган муддат ичида ижтимоий уй-жойларга жойлаштирилади.

Уй-жойга муҳтож хотин-қизлар ижтимоий уй-жойларга туман (шаҳар) ҳокимлиги томонидан ижара ҳуқуқи асосида вақтинчалик жойлаштирилади. Бунда, ижтимоий уй-жой:

- белгиланган санитария нормалари, қоидалари ва гигиена нормативлари, ёнфинга қарши ва техник талабларга жавоб бериши;
- фойдаланишга тайёр ҳолда бўлиши лозим.

Комиссия қарори асосида ижтимоий уй-жойга

жойлаштириладиган хотин-қизлар билан туман (шаҳар) ҳокимлиги ўртасида:

20 кун ичида ижтимоий уй-жой ижара шартномаси;

ижара шартномаси тузилгандан сўнг 5 кун ичида ижтимоий уй-жойни топшириш – қабул қилиш далолатномаси тузилади.

Ижара шартномасида (Қўлланманинг 6-илоvasи) ижтимоий уй-жойга жойлаштирилган хотин-қизларга ижтимоий мажбуриятлар (касб-ҳунарга ўқиш, ишга жойлашиш, тадбиркорлик билан шуғулланиш ёки ўзини ўзи банд қилиш, мактаб ёшидаги болаларининг мактабга қатнашишини таъминлаш ва бошқалар) юкланади.

Туман (шаҳар) ҳокимлиги хотин-қизларни ижтимоий уй-жойга жойлаштирганда, ҳар битта ҳолатни алоҳида ўрганган ҳолда, уларга тўғри келадиган ижтимоий мажбуриятларни белгилайди **ва ушбу мажбуриятларни шартномада назарда тутлади.**

Буни билиш муҳим!

Комиссия қарори қабул қилиниб, ижара шартномаси ва ижтимоий уй-жойни топшириш – қабул қилиш далолатномаси тузилгандан сўнг **5 кун ичида** уй-жойга муҳтож хотин-қизлар ижтимоий уй-жойга жойлаштирилади.

ИЛОВАЛАР

1-илова

_____ туманда (шаҳарда) “Аёллар дафтари”га
киритилиши таклиф этилаётган хотин-қизлар

РЎЙХАТИ

T/p	T/p	Ф.И.О.	Туғилган кун, ой, йил	Паспорт серияси ва (ёки ID) рақами	Сектор рақами	Маҳалла номи	Яшаш манзили
I. Ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар							
1	1.						
2	2.						
3	3.						
II. Тадбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжманд хотин-қизлар							
4	1.						
5	2.						
6	3.						
III. Боқувчиси бўлмаган эҳтиёжманд хотин-қизлар							
7	1.						
8	2.						
9	3.						
IV. Ижтимоий ёрдамга муҳтож I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган, шунингдек, тезкор тиббий муолажага муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар							
10	1.						
11	2.						
12	3.						
V. Уй-жойга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар							
13	1.						
14	2.						
15	3.						
VI. Қарамоғида ногиронлиги бўлган фарзанди бор эҳтиёжманд хотин-қизлар							

16	1.						
17	2.						
18	3.						
V. Уй-жойга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар							

_____ туман (шаҳар) ҳокими

1-сектор раҳбари

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О.)

_____ туман (шаҳар) прокурори

2-сектор раҳбари

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О.)

_____ туман (шаҳар) ИИБ бошлиғи

3-сектор раҳбари

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О.)

_____ туман (шаҳар) ДСИ бошлиғи

4-сектор раҳбари

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О.)

_____ туман (шаҳар) оила

ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О.)

Республика бүйича «Аёллар дафтари»ни юритиш

СХЕМАСИ

Босқич	Амалга ошириладиган тадбирлар	Муддат	Сектор рақами Маҳалла номи Яшаш манзили			
			Маҳалла	Туман, шаҳар	Вилоят	Республика
1-босқич	Секторлар ишчи гуруҳлари ва маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари томонидан маҳалла фаоллари раиси ва фаоллари йиғинлари раиси билан биргаликда барча йўналишдаги муаммоларни уйма-уй юриш орқали, шунингдек хотин-қизларнинг мурожаатлари, шу жумладан, хотин-қизларнинг «Аёллар маслаҳат кенгаши»га ва «Аёллар дафтари» ахборот тизими орқали мурожаатлари асосида анкета-суровномаларига орқали муаммолари, эҳтиёжлари ва қизиқишлари ўрганилади.	ҳар йили январь ойи давомида	Сектор ишчи гуруҳлари, маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, фуқаролар йиғинлари раислари ва фаоллари, «Аёллар маслаҳат кенгаши»	Сектор раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бўлими, маҳалла ва нуронийларни қўллаб-қувватлаш бўлими, бошқа мутасадди идоралар	Оила ва хотин-қизлар бўшқармаси, Қўмитаси, Камбағалликни қисқартриш ва бандлик вазирлиги, бошқа мутасадди ташилотлар	Оила ва хотин-қизлар бўшқармаси, маҳалла ва нуронийларни қўллаб-қувватлаш бўшқармаси, бошқа мутасадди ташилотлар

2-босқич	<p>Анкета-сўрономалар тўлдирилгандан сўнг Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартриш вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Камбағалликни қисқартриш ва бандлик вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Давлат солиқ қўмитаси хузуридаги Кадастр агентлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги хузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа ташкилотларнинг маълумотлари билан солиштирилади ҳамда хотин-қизларнинг иқтимоий ҳимояга муҳтожлик даражаси (тоифаси) аниқланиб, секторлар раҳбарлари ҳамда туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи томонидан уларнинг индивидуал дастурлари шакллантирилади.</p>	3 кун муддатда	<p>Сектор ишчи гуруҳлари, маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, ҳоким ёрдамчилари, «Аёллар маслаҳат кенгаши»</p>	<p>Туман (шаҳар) ҳокимлиги, секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бўлими, маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш марказлари, аҳоли бандлигига қўмаклашиш марказлари, тижорат банклари, фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари туман (шаҳар) кенгаши, тиббиёт муассасалари, халқ депутатлари маҳаллий кенгашлари ва бошқа мутасадди ташкилотлар</p>	<p>Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлиқлари, секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бошқармаси, Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш бошқармаси, бандлик тижорат банклари, фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари туман (шаҳар) кенгаши, тиббиёт муассасалари, халқ депутатлари маҳаллий кенгашлари ва бошқа мутасадди ташкилотлар</p>	<p>Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, Камбағалликни қисқартриш ва бандлик вазирлиги, АТ «Халқ банки», «Микрокредитбанк» АТБ, «Агробанк» АТБ, Фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар</p>
----------	---	----------------	--	---	--	---

<p>3-босқич</p>	<p>Индивидуал дастурлар асосида секторлар раҳбарлари, туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи томонидан «Аёллар дафтари» рўйхатига киритилмаган хотин-қизларнинг рўйхатларини ҳамда уларнинг муаммоларини бартараф этишга қаратилган «Йул харитаси» лойиҳасини имзоланган ҳолда, халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашига тасдиқлаш учун киритилади</p>	<p>3 кундан ошмаган муддатда</p>	<p>Сектор ишчи туруҳлари, маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, ҳоким ёрдамчилари, «Аёллар маслаҳат кенгаши»</p>	<p>Туман (шаҳар) ҳокимлиги, секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бўлими, маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш марказлари, аҳоли бандлигига қўмаклашиш марказлари, тижорат банклари, фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари</p>	<p>Қорақалпоғистон Республикаси Вазирилар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлиқлари, секторлар раҳбарлари, Оила ва хотин-қизлар бошқармаси, маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш бошқармаси, бандлик тижорат банклари, фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари</p>	<p>Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, АТ «Халқ банки», «Микрокредитбанк» АТБ, «Агробанк» АТБ, Фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар</p>
-----------------	---	----------------------------------	--	--	--	--

4-босқич	Халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши қарори билан «Аёллар дафтари» рўйхатида киритилмаган хотин-қизларнинг рўйхатлари ва «Йул харитаси» белгиланган тартибда тасдиқланади ҳамда ихроға қаратилади.	Белгиланган муддатда	Сектор ишчи гуруҳлари, маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, ҳоким ёрдамчилари, «Аёллар маслаҳат кенгаши»	Туман (шаҳар) ҳокимлиги, секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бўлими, маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш марказлари, аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказлари, тижорат банклари, фермер, деҳқон хўжалиқлари ва туморқа ер эгалари туман (шаҳар) кенгаши, тиббиёт муассасалари, халқ депутатлари маҳалли кенгашлари ва бошқа мутасадди ташкилотлар	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлиқлари, секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бошқармаси, маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш бошқармаси, бандлик тижорат банклари, фермер, деҳқон хўжалиқлари ва туморқа ер эгалари худудий кенгаши, соғлиқни сақлаш бошқармаси ва бошқа мутасадди ташкилотлар	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Камбағалликни қисқарттириш ва бандлик вазирлиги, АТ «Халқ банки», «Микрокредитбанк» АТБ, «Агробанк» АТБ, Фермер, деҳқон хўжалиқлари ва туморқа ер эгалари кенгаши, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар
5-босқич	Халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашида тасдиқланган рўйхатлар секторлар штабларининг котиблари томонидан ахборот тизимида киритилади.	3 кундан ошмаган муддатда	Сектор штаби котиби	Сектор раҳбари, оила ва хотин-қизлар бўлими	Секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси

6-босқич	Индивидуал дастурда хотин-қизларга белгиланган хизматлар (ёрдамлар) кўрсатилади.	Белгиланган мuddатларда	Маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, хоким ёрдамчилари, сектор ишчи гуруҳи, маҳалла фуқаролар йиғини раиси	Туман (шаҳар) хокимлиги, секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бўлими, Аҳоли бандлигига кўмаклашиш маркази, АТ «Халқ банки», «Микрокредитбанк» АТБ, «Агробанк» АТБ филиаллари, фермер, деҳқон хўжаликчлари ва томорқа ер эгалари туман (шаҳар) кенгаши, савдо-саноат палатаси, тиббиёт муассасалари, маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш бўлими, молия, адлия, ички ишлар органлари	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хокимликлари, секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бошқармаси, бандлик бош бошқармаси, АТ «Халқ банки», «Микрокредитбанк» АТБ, «Агробанк» АТБ филиаллари, соғлиқни сақлаш бошқармаси, фермер, деҳқон хўжаликчлари ва томорқа ер эгалари туман (шаҳар) кенгаши, ички ишлар эгалари ҳудудий кенгаши, адлия бошқармаси, молия бошқармаси, маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш бошқармаси, бошқа мутасадди идоралар	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Иқтисодийёт ва молия вазирлиги, АТ Халқ банки, Фермер, деҳқон хўжаликчлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Ички ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги, Бош Прокуратура, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ва бошқа мутасадди идоралар	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
7-босқич	Секторлар раҳбарлари, туманлар (шаҳарлар) оила ва хотин-қизлар бўлимилари «Аёллар дафтери ахборот тизимида «Аёллар дафтери»ни торитиш билан боғлиқ масалаларни тўлиқ акс эттириб борилишини таъминлайди.	Мунгазам равишда	Маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари	Сектор раҳбари, оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси	

8-босқич	«Аёллар дафтари» рўйхатиغا киритилган ҳар бир хотин-қизнинг аниқланган муаммолари бартараф этилганлиги ҳақидаги ҳисоботлар ахборот тизимига киритиб борилади.	Ҳар куни соат 18-00 гача	Масъул ташкилотлар ходимлари, сектор штаби котиби, маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари	Сектор раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, Қамбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, АТ «Халқ Банки», «Микроқредитбанк» АТБ, «Агробанк» АТБ, Фермер, Деҳқон хўжаликлари ва томоғқа ер эгалари кенгаши, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар
9-босқич	1. Секторлар раҳбарлари, туманлар (шаҳарлар) оила ва хотин-қизлар бўлиmlлари бошлқклари, масъул ташкилотлар раҳбарлари индивидуал дастурларда белгиланган чора-тадбирлар ижроси ва унинг ҳаққонийлиги бўйича тегишли Халқ депутатлари Туман (шаҳар) Кенгашига ахборот бериб боради. 2. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари сессияларида секторлар, идора ва ташкилотлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи ҳисоботи эшитилиб, уларга тегишли баҳо берилади.	ҳар ой якунида	Маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари	Сектор раҳбарлари, Оила ва хотин-қизлар бўлими, масъул ташкилотлар раҳбарлари, халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши	Секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси ва бошқа мутасадди идоралар

10-босқич	Секторлар раҳбарлари, туманлар (шаҳарлар) оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи, маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, ҳоким ёрдамчилари билан келишилган ҳолда «Аёллар дафтари»дан чиқариш юзасидан тақлифларни ҳар йили декабрь ойида халқ депутатлари туманлар (шаҳарлар) Кенгашлари муҳокамасига киритади	Ҳар йили декабрь ойида	Маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, ҳоким ёрдамчилари, сектор ишчи гуруҳи, маҳалла фуқаролар йиғини раиси	Сектор раҳбари, Оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бўлими бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
11-босқич	«Аёллар дафтари»дан чиқариш бўйича тегишли қарор қабул қилинади.	Заруратга кўра	Маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари, ҳоким ёрдамчилари	Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
12-босқич	Халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашининг қарори асосида «Аёллар дафтари» дан чиқарилган хотин-қизлар туғрисидаги маълумотлар секторлар штаблари котиблари томонидан 3 кундан ошмаган мuddатда ахборот тизимига киритилади	3 кундан ошмаган мuddатда	Сектор штаби котиби, маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари	Сектор раҳбари, оила ва хотин-қизлар бўлими	Секторлар раҳбарлари, оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
13-босқич	«Аёллар дафтари»дан чиқарилган хотин-қизлар туманлар (шаҳарлар) оила ва хотин қизлар бўлиmlари томонидан бу ҳақда ёзма равишда хабардор қилинади.	Қарор қабул қилингандан сўнг 5 кун ичида	Маҳаллалардаги хотин-қизлар фаоллари	туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси

СЎРОВНОМА

<i>I. Сўровнома шитирокчисининг шахсий маълумотлари</i>	
1. Ф.И.О. (тўлиқ ёзилиши лозим)	
2. Туғилган санаси: _____ кун _____ ой _____ йил Ёши: _____	
3. Доимий (прописка ёки вақтинчалик рўйхат) яшаш манзили: _____ туман (шаҳар) _____ кўчаси _____ уй _____ хонадон Ўз уйда ☐ ижарада ☐ нотураар жойда ☐	
4. Қариндошлари (билан) уйда ☐	
5. Паспорт (ID рақами) серияси: _____ _____	6. Паспорт _____ _____ _____ ИИБ томонидан _____/_____/_____ йилда берилган
7. СТИР (ИНН): _____ _____	
<i>II. Оилавий ва ижтимоий ҳолати</i>	
8. Аини пайтда оиласи “Темир дафтар”га киритилганми? ☐ ҳа ☐ йўқ Илгари оиласи “Темир дафтар”га киритилганми? ☐ ҳа ☐ йўқ Илгари оиласи “Темир дафтар”га киритилган бўлса, оиласига кўрсатилган ёрдам тури ва “Темир дафтар”дан чиқарилган санаси _____	
9. Аини пайтда оиласи “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”га киритилганми? ☐ ҳа ☐ йўқ Илгари оиласи “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”га киритилганми? ☐ ҳа ☐ йўқ Илгари оиласи “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”га киритилган бўлса, оиласига кўрсатилган ёрдам тури ва “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”дан чиқарилган санаси: _____	
10. Аини пайтда фарзанди “Ёшлар дафтари”га киритилганми? ☐ ҳа ☐ йўқ Илгари фарзанди “Ёшлар дафтари”га киритилганми? ☐ ҳа ☐ йўқ Илгари фарзанди “Ёшлар дафтари”га киритилган бўлса, фарзандига кўрсатилган ёрдам тури ва “Ёшлар дафтари”дан чиқарилган санаси: _____	

11. Илгари “Аёллар дафтари”га киритилганми? ☐ ха ☐ йўқ	
“Аёллар дафтари”га киритилган бўлса, кўрсатилган амалий ёрдам тури ва чиқарилган санаси: _____	
12. Oilaviy ҳолати оила қурмаган ☐ оилали ☐ ажрашган ☐ бева, боқувчиси йўқ аёл ☐ ёлғиз она ☐	13. Қарамоғидаги фарзандлари: йўқ ☐ бор ☐ _____ нафар, шундан вояга етмаганлар _____ нафар
14. Oilанинг моддий ва маънавий аҳволи яхши ☐ қониқарли (ёрдамга муҳтож эмас) ☐ қониқарсиз (ёрдамга муҳтож) ☐	
15. Ногиронлиги борми? ☐ бор ☐ йўқ	Бор бўлса, 1-гурух ☐ 2-гурух ☐ 3-гурух ☐
III. Ишсизлик ҳолати ва меҳнат қилиш истаги	
16. Бандлик ҳолати: уй бекаси ☐ расман ишлайди ☐ норасмий секторда банд ☐ пенсия (нафақа) олувчи ☐ ишсиз ☐	
17. Маълумоти: олий ☐ ўрта-махсус ☐ ўрта ☐ маълумотсиз ☐	18. Маълумоти бўйича мутахассислиги: _____ _____
19. Меҳнатга лаёқатлилиги: ☐ лаёқатли ☐ лаёқатсиз	
20. Қизиқиши: (тикувчилик, сартарошлик, пазандачилик ва бошқа.)	21. Касби (хунари):
22. Ишлаш истаги бор: ☐ Қайси соҳада: _____ код рақами: _____	23. Ишлаш истаги йўқ: ☐ Сабаблари: _____
Енгил sanoat соҳасида _____ ☐	Соғлиги тўғри келмайди ☐ Ногиронлиги ☐
Қишлоқ хўжалиги соҳасида _____ ☐	Уй бекаси ☐ Бола парваришида ☐
Тадбирколик тармоғида _____ ☐	Чет элга кетмоқчи ☐
Ўзини ўзи банд қилмоқчи ☐	Қўшимча даромад манбаига эга ☐

34. Изох: (мазкур саволномада кўзда тутилмаган ҳолатлар, шахснинг мавжуд муаммоси аниқ кўрсатиб ўтилиши лозим, уй-жой, ишсизлик, соғлиги бўйича, моддий, ижтимоий маиший ва бошқалар.)

35. Сўровнома ўтказилган фуқаро:
(Ф.И.О.) шахсий имзо

36. Сўровнома ўтказган шахс:
(Ф.И.О.) шахсий имзо

ДАЛОЛАТНОМА

_____ йил

_____ туман (шаҳар)

Мазкур далолатнома _____ МФЙ раиси, ҳоким ёрдамчиси, ёшлар етакчиси, хотин-қизлар фаоли, профилактика инспектори, ижтимоий ходим ва солиқ инспектори иштирокида қуйидагилар:

_____ МФЙ, _____ кўчаси, ___ уйда яшовчи фуқаро _____ ижтимоий ҳомояга муҳтожлиги, унга моддий ёрдам юзасидан амалий ёрдам кўрсатилишини сўраб қилган мурожаати юзасидан _____ МФЙ еттилиги томонидан “Аёллар дафтари”, “Ёшлар дафтари” ва “Темир дафтари”га киритиш тартиби юзасидан тушунтириш берилди.

МФЙ раиси

Ёшлар етакчиси

Солиқ инспектори

Хотин-қизлар фаоли

Ёшлар етакчиси

**Профилактика
инспектори**

Ижтимоий ходим

Уй-жойга муҳтож хотин-қизларнинг уй-жой шaroитларини ўрганиш

ДАЛОЛАТНОМАСИ

20__ йил «__» _____

_____ туман (шаҳар) ҳoқимининг ўринбосари — оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи, туман (шаҳар) молия бўлими бошлиғи, туман (шаҳар) иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш бўлими бошлиғи, туман (шаҳар) ички ишлар органи бошлиғи, туман (шаҳар) бандликка кўмаклашиш маркази директори, туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлимининг ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар ва «Аёллар дафтари»га киритилган хотин-қизлар билан ишлаш бўйича етакчи мутахассиси билан биргаликда қуйидаги таркибда

(Ф.И.О.)

_____ (МФЙ), _____ (даҳа, массив ёки нотураар жойнинг жойлашган жойи), _____ кўчаси, _____-уйда, _____-корпусда, _____ квартирада _____ йилдан буён истиқомат қилаётган фуқаро _____ нинг яшаш шaroитлари текширувдан ўтказди ва қуйидагиларни аниқлади:

1. _____ эгаллаб турилган тураар жой умумий майдони _____ кв.м. яшаш майдони _____ кв.м. _____ хонадан иборат.

Ҳар бир хонанинг ўлчами

_____ кв.м.

_____ кв.м.

_____ кв.м.

_____ -қаватли бинонинг _____ -қаватида _____ хоналар.

Нотурар жой _____

(ғишт, панель, ёғоч, вагон, эски, авария ҳолатида)

Хоналар _____

(қуруқ, зах, ёруғ, қоронғи)

Квартира _____

(алоҳида, коммунал)

2. Нотурар жойнинг тавсифи:

(электр, газ, сув таъминоти, иситиш (марказий, печь билан), пардоз берилган, ҳожатхона, ҳаммом)

3. Уй-жойга муҳтож хотин-қизларнинг ота-онаси тўғрисидаги маълумотлар:

4. Фаолият тури: _____

5. _____

(нотурар жой эгаси (балансда сақловчи))

6. Ушбу нотурар жойда яшовчилар:

Т/р	Ф.И.О	Туғилган санаси	Қариндошлик даражаси	ЖШШИР	Мақоми (бандлиги)	Қўшимча маълумотлар
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
...						

7. Уй-жойга муҳтож хотин-қизларнинг моддий ҳолати даражаси (паст, ўрта, юқори), бундай баҳоланишнинг сабаблари ва ҳисоб-китоблар:

8. Турар жойнинг яшаш учун яроқсизлиги сабаблари:

9. Хулоса:

Комиссия аъзоларининг имзолари:

Комиссия раиси

1. _____ тумани (шаҳри) ҳоқими
(Ф.И.О.) (имзо)

Комиссия раиси ўринбосари

2. _____ тумани (шаҳри)
(Ф.И.О.) (имзо) ҳоқимининг ўринбосари —
оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи

Комиссия аъзолари:

3. _____ тумани (шаҳри) молия
(Ф.И.О.) (имзо) бўлими
бошлиғи

4. _____ тумани (шаҳри)
(Ф.И.О.) (имзо) тараққиёт ва камбағалликни
қисқартириш бўлими бошлиғи

5. _____

_____ тумани (шаҳри) ички ишлар органи бошлиғи
(Ф.И.О.)
(имзо)

6. _____

_____ тумани (шаҳри) бандликка кўмаклашиш маркази директори
(Ф.И.О.)
(имзо)

Комиссия котиби

7. _____

_____ тумани (шаҳри) оила ва хотин-қизлар бўлими» ва «оила ва хотин-қизлар бўлимининг ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар ва “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар билан ишлаш бўйича етакчи мутахассиси

(Ф.И.О.)

(имзо)

Танишиб чиқдим:

Ариза берувчи: _____

(имзо)

(Ф.И.О.)

20__ йил «__» _____

НАМУНАВИЙ ИЖАРА ШАРТНОМАСИ

Шартнома тузилган сана №____ Шартнома тузилган жой

Ўзбекистон Республикасининг “Ижара тўғрисидаги”ги ҳамда “Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида”ги қонунларига мувофиқ, келгусида “ИЖАРАГА БЕРУВЧИ” деб аталувчи жисмоний шахс Ижарага берувчининг Ф.И.О. бир томондан ва келгусида “ИЖАРАГА ОЛУВЧИ” деб аталувчи жисмоний шахс Ижарага олувчининг Ф.И.О. иккинчи томондан, қуйидагилар ҳақида шартнома тузилди:

1. Шартноманинг предмети

1.1. “ИЖАРАГА БЕРУВЧИ” мазкур ижара шартномасига асосан “ИЖАРАГА ОЛУВЧИ”га Ижарага берилаётган кўчмас мулк жойлашган манзил манзилида жойлашган Ижарага берилаётган кўчмас мулкнинг хажми (кв.м) бўлган Ижарага берилаётган кўчмас мулк хоналари ва ёрдамчи хоналари сони хонали бинони *Ижара муносабати (ижарага бериш) бошланадиган муддат* йилдан *Ижара муносабати (ижарага бериш) тугайдиган муддат* йилгача бўлган муддатга ижарага беради.

1.2. “ИЖАРАГА ОЛУВЧИ” эса мазкур бинодан Ижарага олинган бинодан фойдаланиш мақсади мақсадида фойдаланиши шарт.

2. Ижара ҳақининг миқдори ва тўлов муддатлари

2.1. Томонларнинг келишувига асосан бир ойлик ижара ҳақи Бир ойлик ижара тўлови миқдори сўм этиб белгиланган.

2.2. Ижара учун тўловлар ҳар ойнинг *Ижара тўловини амалга ошириш (тўлаш) муддати* санасигача *Ижара ҳақини тўлаш усули (нақд пулда, пул кўчириш йўли билан ва ҳоказо) йўли* билан амалга оширилади.

2.3. Ижара ҳақи ставкасига бинодан фойдаланиш (эксплуатация) харажатлари, коммунал хизматлар ҳақи, ер солиғи ва бошқа тўловлар *Киради*.

2.4. Коммунал хизматлар учун тўловлар Ижарага олувчи ҳисобидан амалга оширилади.

2.5. Заруратга асосан бинони таъмирлаш Ижарага берувчи ҳисобидан амалга оширилади.

3.Тарафларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

“ИЖАРАГА БЕРУВЧИ”нинг ҳуқуқлари:

3.1.1. Ижарага берган бино ва майдонларнинг “ИЖАРАГА ОЛУВЧИ” томонидан мақсадга мувофиқ фойдаланилаётганини, уни озода сақланиши, ёнғинга қарши ва санитария қоидаларига амал қилинишини кўздан кечириб бориш, далолатнома ёки бошқа ҳужжатлар тузиш;

3.1.2. Ижара ҳақини тегишли муддатларда тўланишини талаб қилиш, “ИЖАРАГА ОЛУВЧИ” билан биргаликда ҳисоб китобларни солиштириш далолатномаларини тузиш.

3.1.3. Шартнома шартларини ўзаро ёки суд орқали тузиш, ўзгартириш ва бекор қилиш.

“ИЖАРАГА БЕРУВЧИ”нинг мажбуриятлари:

3.2.1. Ижарага берилган бино низосиз эканлиги ва ўзига тегишли эканлигини тегишли ҳужжатлар билан асослаш;

3.2.2. Шартнома тузилганидан сўнг Ижара объектини шартнома тузилганидан сўнг *топшириш муддати кун ичида* ижара объектини қабул қилиш-топшириш далолатномаси орқали “ИЖАРАГА ОЛУВЧИ”га топшириш;

3.2.3. Ижара объектини сотиши ёки бошқача тарзда бегоналаштириши тўғрисида Ижарага берувчи ижара объектини сотиш ёки бошқача тарзда бегоналаштириши тўғрисида *ижарага*

олувчини маълум қилиш муддати кун олдин “ИЖАРАГА ОЛУВЧИ”га маълум қилиш.

“ИЖАРАГА ОЛУВЧИ”нинг ҳуқуқлари:

3.3.1. Ижара объектдан ушбу шартномада белгиланган муддатда ва тегишли мақсадга мувофиқ фойдаланиш;

3.3.2. Шартномани бажариш, ўзгартириш ва бекор қилиш билан боғлиқ бўлган маълумотномалар ва бошқа ҳужжатларни талаб қилиш ва олиш.

“ИЖАРАГА ОЛУВЧИ”нинг мажбуриятлари:

3.4.1. Ижара объектдан мақсадга мувофиқ фойдаланиш;

3.4.2. Бинодан, асбоб-ускуналар ва инвентардан тегишли равишда фойдаланиш;

3.4.3. Бино ва унинг ҳудудини озода сақлаши, барча санитар, ёнғинга қарши ва электр энергиядан фойдаланиш қоидаларига амал қилиш;

3.4.4. Ижара объектнинг хавфсизлигини таъминлаш.

3.4.5. Ижара шартномаси муддати тугагач, бинони, инвентарларни, асбоб-ускуналари ва бошқа мулкларни “ИЖАРАГА БЕРУВЧИ”га тўлиқ равишда топшириш.

3.4.6. “ИЖАРАГА БЕРУВЧИ”нинг ёзма розилигисиз ижара объекти билан боғлиқ ҳуқуқ ва мажбуриятларни учинчи шахсларга бермаслик, шунингдек бинони субижарага бермаслик.

4. Мажбуриятларни бажармаганлик учун жавобгарлик

4.1. Тарафлар учун ушбу шартномада белгиланмаган жавобгарлик масаласи Ўзбекистон Республикаси “Фуқаролик кодекси” ва “Хўжалик юритувчи субъектларнинг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида”ги Қонуни билан тартибга солинади.

5. Шартномани ўзгартириш ва бекор қилиш асослари.

5.1. Ушбу шартнома тарафларнинг келишувига мувофиқ, ўзгартирилиши ёки бекор қилиниши мумкин.

5.2. Шартнома қуйидаги ҳолларда суд тартибида бир томонлама ўзгартирилади ёки бекор қилинади:

- эгалланган майдонлардан шартноманинг 1.2. ва 2.2-бандида кўрсатилган мақсадларга номувофиқ равишда фойдаланиш ҳоллари аниқланганда;

- бино ва хоналарни ёнғинга қарши ва санитария қоидаларига зид равишда фойдаланилаётганлиги ҳамда хавфсизликни таъминлаш чоралари кўрилмаганлиги аниқланса ва бу ҳолатлар тегишли хизматлар томонидан тузилган далолатнома билан тасдиқланганда ёхуд қонунчилик ҳужжатларида кўрсатилган бошқа ҳолларда.

5.3. Суд қарори асосида.

6. Шартномани кучга кириши ва низоларни ҳал қилиш тартиби.

6.1. Мазкур шартнома 1.1-бандда белгиланган муддат давомида юридик кучга эга бўлади.

6.2. Мазкур шартнома Шартнома нусхаси сони нусхадан иборат бўлиб, уларнинг ҳар бири бир хил юридик кучга эга.

6.3. Ушбу шартнома бўйича келиб чиққан низолар тарафларнинг келишувига мувофиқ ёки суд тартибида ҳал қилинади.

7. Томонларнинг манзиллари ва банк реквизитлари:

ИЖАРАГА БЕРУВЧИ: Жисмоний шахс: Ижарага берувчининг Ф.И.О. Манзил: Ижарага берувчининг манзили СТИР: Ижарага берувчининг СТИР рақами Банк ҳисоб рақами: Ижарага берувчининг банкдаги ҳисоб рақами Телефон рақами: _____.	ИЖАРАГА ОЛУВЧИ: Жисмоний шахс: Ижарага олувчининг Ф.И.О. Манзил: Ижарага олувчининг манзили СТИР: Ижарага олувчининг СТИР рақами Банк ҳисоб рақами: Ижарага олувчининг банкдаги ҳисоб рақами Телефон рақами: _____.
---	--

Маҳалла уюшмасининг Telegram канали

“Smart mahalla” Telegram бот

“Онлайн Маҳалла” Электрон платформаси

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси сайти

“Gender-madad” ҳуқуқий маслаҳат портали

“Ҳуқуқий ахборот” Telegram канали